

Зі святом вас, шановні жінки!

№ 2-3

(170-171)

березень
2011 р.

Трибуна лікаря

NOLI NOCERE

Газета Української медичної стоматологічної академії
та Полтавського обласного управління охорони здоров'я

ШАНОВНІ ЖІНКИ!

Прийміть сердечні вітання з чудовим весняним Святом 8 Березня! Жінка – це окраса людського роду, берегиня сімейного вогнища, сонце материнства і любові. У цей світлий березневий день щиро зичимо Вам здоров'я і щастя, успіхів і творчої наснаги. Хай всі негаразди минають Вашу сім'ю і оселю!

З повагою
Ректор ВДНЗУ «УМСА»,
професор

В. М. Ждан

Голова профкому
доцент

З.О.Борисова

КВІТУЙТЕ, «МАЛЬВИ»!

Красою кожного свята в академії, традиційним вітанням гостей, що приїждять на конференції, є виступ співочого народного колективу фольклорного ансамблю «Мальви». Восени минулого року йому виповнилось 15, а отже свою майстерність відточували і демонстрували тут вже кілька поколінь майбутніх лікарів, і свою любов до пісні, до творчості вони понесуть у майбутнє доросле життя.

У 2006 році «Мальви» побували у Польщі, де стали лауреатом Міжнародного студентського фестивалю «Європа без кордонів», а у 2009 році були учасниками Днів української культури «Північна зірка» в Естонії і були від-

значені спеціальними дипломами. За всім цим стоять дні напруженої праці над піснею у непростих умовах, коли все це треба поєднувати з навчанням.

– Цього року наш колектив покидають 6 випускниць, – розповідає начальник відділу культурно-освітньої роботи, керівник народного фольклорного ансамблю «Мальви» Людмила Сидоренко. – Шкода розставатися з ними, адже за ці роки стільки разом зроблено і пережито. Вони не шкодують для загальної справи особистого часу, готуються, переживають, вважають наші виступи справою честі. Хотілося, щоб на рівні академії таких студентів чимось відзначали, захочували.

Взяти, наприклад, студентку шостого курсу медичного факультету Олену Вовк. На сьогодні це наша провідна солістка, без неї вже кілька років не обходяться жодні урочистості. Вона добре вчиться, а останнім часом ще й працює хірургічною сестрою в обласній лікарні. Чудова солістка, активна студентка п'ятого курсу стоматологічного факультету Ліана Лакіза. Ми пишаємось такими дівчатами як Даша Завгородня (VI курс мед. ф-т), теж солістка, Марина Сидоренко (II курс стомат. ф-т), яка не лише чудово співає, а й пише вірші. Нещодавно на конкурсі «Vivat, academia!» вона виступила зі своїм твором «Оспівана цвітом барвистих пісень».

На зміну нашим співучим випускницям підрастають Аня Койляк (III курс стомат. ф-т), Саша Мальцева (II курс мед. ф-т), Іра Дороненкова (II курс стомат. ф-т), Аня Весела (II курс мед. ф-т), учасниця відомого у Градизьку співочого гурту, Альона Ганжа з Полтави.

Тож квітватимуть «Мальви» і далі. І знову звучатимуть українські народні й сучасні пісні на радість всім, хто їх чутиме, во славу України. З Міжнародним жіночим днем вас, любі дівчата!

На фото: дівчата з народного фольклорного ансамблю «Мальви» зі своїм художнім керівником Людмилою Сидоренко та акомпаніатором Сергієм Яковенком.

СЕМІНАР ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ — ЦЕ ТІЛЬКИ ПОЧАТОК...

23 лютого за ініціативи факультету післядипломної освіти та підтримки ректора академії професора В.М. Ждана, проректорів з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти професора І.М. Скрипника та проректора з науково-педагогічної роботи та гуманітарної освіти доцента Н.П. Ставицької було проведено планове розширене засідання школи кураторів академічних груп та відповідальних за виховну роботу на кафедрах. На засідання були запрошені куратори стоматологічного факультету та факультету підготовки іноземних студентів.

Згідно Положення про куратора академічної групи, в своїй практичній організації виховної роботи куратор керується Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Статутом ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» та іншими нормативними документами, які регламентують організацію навчального та виховного процесу.

Головним завданням в роботі куратора є створення монолітного колективу академічної групи, ефективне керівництво навчальним та позааудиторним процесом, запобігання проявам девіантної та антигромадської поведінки.

Засідання Школи курато-

рів, яке проходило в аудиторії № 6, відкрила проректор з науково-педагогічної роботи та гуманітарної освіти доцент Н.П. Ставицька, яка наголосила, що головною особливістю виховного процесу в вищому навчальному закладі є становлення чіткої громадської позиції, принципів соціальної орієнтації та поведінки, прагнення до самоосвіти, саморозвитку, самовиховання, моральної самозавершеності.

У семінарі взяли участь понад 80 кураторів академічних груп та відповідальних за виховну роботу на кафедрах. До порядку денного було внесено питання **«Соціоніка в професійній медичній підготовці майбутніх лікарів»**, цю доповідь представила к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, загальної практики-сімейної медицини, де також викладається курс медичної етики та деонтології, **Чекаліна Наталія Ігорівна** (зав. кафедри проф. Казаков Ю.М.)

Така тематика для Школи кураторів обрана не даремно: останнім часом у зв'язку зі збільшенням рівня стресу, психоемоційного навантаження у суспільстві, особливо у лавах молоді, у якої ще не сформовано стійких і виважених особистих позицій і принципів, чіткої громадської позиції, збільшилася кількість проявів девіантної поведінки з

елементами брутальності, ксенофобії, або, навпаки, з відмежуванням від оточуючих та поглибленням особистого внутрішнього конфлікту на межі психічного здоров'я. Широке впровадження сучасних віртуальних технологій, активне застосування соціальних мереж («Face Book», «В контакте», «Однокласники») створюють оманливе відчуття уміння спілкуватися одне з одним. Проте у реальному житті це у більшості випадків не підтверджується. І навіть знаходячись постійно у колективі, молода людина часто залишається самотньою із своїми думками, почуттями і невирішеними проблемами. А це, в свою чергу, є перешкодою розкриття особистих здібностей, талантів та подальшого гармонійного розвитку.

І саме навчаючись у вищому навчальному закладі, молода людина постійно перебуває у різних фіксованих колективах — академічна група, гуртожиток, наукові гуртки та різні громадські об'єднання. Від психологічної атмосфери у таких колективах і залежать можливості повноцінного розкриття та розвитку молоді людини — майбутнього лікаря. Адже психологічний комфорт у колективах можливо у прямому сенсі змоделювати — або переглянути свої стосунки, знаючи психологічні особливості кожного, або заздалегідь створити такі групи за психологічною сумісністю, що забезпечать продуктивну творчу атмосферу у стосунках в колективі. І на сьогодні це можливо!

Соціоніка є саме тією наукою, що вирішує питання прогнозування та моделювання міжособистих відносин. Доповідач у доступній формі із застосуванням мультимедійної доповіді ознайомила аудиторію з основами соціоніки, її науко-

вим підґрунтям та можливостями практичного застосування. Щоб в цьому переконатися, слухачам був запропонований тест для визначення власного соціотипу — особистої унікальної психологічної характеристики. І за результатами цього необтяжливого та швидкого тестування кожний зміг «знайти себе» — визначити власні особливості і навіть впорядкувати своє уявлення про себе. Наступним етапом доповіді було знайомство аудиторії з існуючими типами стосунків, які складаються між соціотипами. Адже їх можна прогнозувати, більше того, уникати небажаних ситуацій, знати слабкі та сильні сторони кожного, або навіть досягати бажаного у взаємному спілкуванні!

Тому саме куратори, застосовуючи можливості соціоніки, можуть забезпечити створення здорової та творчої атмосфери в академічних групах! Навчитися «сідати за круглий стіл», слухати і розуміти одне одного — ось перші кроки виховання молоді у реальному житті.

І до того ж, соціоніка — це дуже цікаво!

Доповідь викликала живий інтерес всіх присутніх та побажання продовжити знайомити в подальшому з різними аспектами цієї цікавої науки і практики. Адже головне — «Пізнай себе»..., а ще краще — уміти пізнавати оточуючих.

«...Мы пытаемся изменить окружающих силой, потому что рассматриваем их отличия от нас как изъяны или дефекты. Неверно понимая других, мы теряем возможность предсказывать их действия...» (И.Б. Майерс).

Л.М. ШИЛКІНА,
заступник декана ФПО,
відповідальна за виховну
роботу факультету після-
дипломної освіти, доцент.

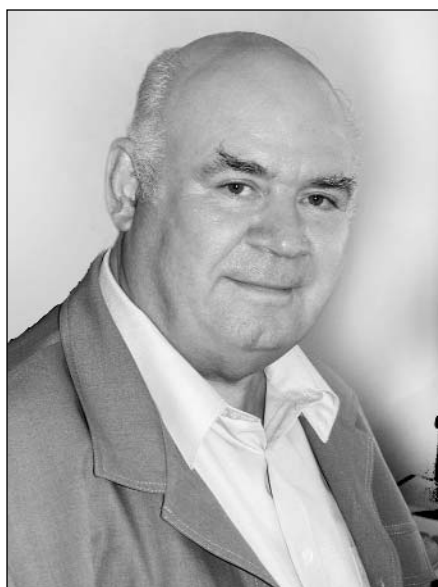
«VIVAT, АКАДЕМІА!»

конкурс на кращий авторський твір

Це творче змагання виявило безліч різноманітних талантів серед студентів, викладачів, колишніх випускників академії. Виявилось, що багато майбутніх і нині вже професійних медиків – люди творчі, грають на музичних інструментах, пишуть вірші і навіть пісні, а за умовами конкурсу все це вони присвятили своїй Alma-mater. Наприклад поетичні твори «Академії – 90» студента ІІ курсу медичного факультету Вадима Лукзена; «Оспівана цвітом барвистих пісень» студентки цього ж курсу Марини Сидоренко; «Рідній Alma-mater», який написала діловод загального відділу академії Надія Дерев'яно, «Наша рідна УМСА» студентки третього курсу стоматологічного факультету Надії Попович. І безліч авторських пісень такої ж тематики. Їх виконували і самі автори, і співаки – теж студенти та випускники академії: «Білий птах» першкурсниці медичного факультету Олени Титаренко, «Прощай, академія» випускниці академії Жанни Бабай, «Сторона моя» лікаря-інтерна Юлії Горбань. Спеціально приїхав, щоб взяти участь у конкурсі на честь 90-річчя академії випускник минулого року, нині лікар-інтерн, знаний в академії співак, активіст студентського парламенту і просто хороша людина Костя Габунія з жартівливою піснею «Труд врача». Доктор медичних наук, професор кафедри анатомії Ю.П.Костиленко, відомий своїм поетичним даром, написав «Гімн академії», який прочитала студентка третього курсу Дар'я Гольчак. Аудиторія тепло зустріла випускника академії, нині доцента кафедри хірургії, к.мед.н., головного хірурга обласного управління охорони здоров'я, члена Спілки композиторів України, автора першого Гімна академії «Академія моя, ти процвітай!», який вже багато років звучить на всіх урочистостях, легенду студентських років в УМСА Миколу Васильовича Дубинського з незмінною гітарою в руках, який в ностальгічній манері виконав пісню «Мой друг, ты вспомни все сначала»

А пісню головного лікаря обласного госпіталю інвалідів війни С.М.Голубева, теж випускника академії, виконала відома солістка, студентка 6 курсу медичного факультету Олена Вовк. Загальну симпатію як завжди викликав виступ студента І курсу медичного факультету представника країни Камерун Стефана Люка з

піснею «Академія – это медицина» в стилі африканського джазу. Веселили всіх присутніх виступи збірних команд КВК стоматологічного факультету «Діти короля» та «Філінз» медичного факультету.

Любителям сучасного важкого року сподобався виступ студентського ВІА «Стимул» (керівник Вадим Никін), який виконав авторську пісню його учасника, студента 3 курсу стоматологічного факультету Станіслава Шургальського «Медицина жива».

В оригінальному жанрі розпису на стіні «Дерево пізнання» висловила свої почуття до рідної академії бібліотекар Марія Латишко. В академії зовжди добре зустрічають виступи іранських студентів, їх музичний ансамбль, який нині зветься «Сімпл нойс».

Вдалим виявився дебют на конкурсі нового художнього керівника відділу культурно-освітньої діяльності Ігоря Табеля вірші якого на конкурсі прочитав студент Михайло Москалик, а сам він виступив ще й з піснею.

Розмаїття жанрів, манер виконання, тож перед журі, до якого входили шановні декани всіх факультетів, проректори професор І.М.Скрипник та доцент Н.П.Ставицька, голова обласної ради профспілки медичних працівників О.І.Ку-

вічко, стояло непросто завдання. Однак ґрунтовно порадившись, вони визначили переможців:

– в номінації «Кращий поетичний твір» перемогли доктор медичних наук, професор Ю.П.Костиленко («Гімн академії») та студент 2 курсу медичного факультету Вадим Лукзен;

– в номінації «Краща авторська пісня»: головний лікар обласного госпіталю інвалідів війни С.М.Голубев («Хай академія

живе») та випускник академії, доцент кафедри хірургії, к.мед.н. М.В. Дубинський;

– в номінації «Кращий вокально-інструментальний ансамбль» – «Сімпл нойс» українських та іранських студентів (композиція «Бахе»; та ВІА «Стимул» (керівник Вадим Никін) з авторською піснею «Медицина жива»;

– в номінації «Образотворче мистецтво» – розпис на стіні «Дерево пізнання», автор – бібліотекар Марія Латишко.

Переможці конкурсу отримали почесні призи та грошові премії, а всі учасники конкурсу – почесні дипломи.

Т.ПЕТРОВА

КАФЕДРИ ПРОПЕДЕВТИКИ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ – 20 років

Генеалогічне дерево кафедри має глибоке коріння з чудовою перспективою росту. За 20-річну історію існування вона пережила принаймні 3 етапи перетворення і може з гордістю пригадати всіх своїх учителів.

Погляд в історію народження кафедри пов'язаний із поважними іменами проф. Шилової Г.Б., доц. Почтарьова А.О., проф. Рубаненка В.В., к.мед.н. Грімова А.В., к.мед.н. Коника Г.П., проф. Нідзельського М.Я., к.мед.н. Шияна Є.Г. Усі вони працювали на кафедрі ортопедичної стоматології, з якої 15 січня 1991 року відокремилася кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології, без існування якої вже не можна було уявити існування стоматології. Кафедру очолив доц. Різник Б.М. Молодому енергійному колективу була доручена розробка методики виготовлення зубних протезів із використанням керамічних мас.

Радість творчості, можливість реалізації своїх наукових ідей та задумів об'єднала людей-однодумців та сприяла новим досягненням. Молода кафедра дуже швидко завоювала визнання та авторитет у навчальному закладі. Але для активного трудового колективу було замало місця під дахом обласної стоматологічної поліклініки. Подальший розвиток вимагав розширення площ для реалізації нових планів, спорудження нових лабораторій, що дозволяли б студентам повною мірою опанувати технології виготовлення ортопедичних конструкцій. Так розпочався другий етап у житті колективу, який із 1994 року очолив доц. Король М.Д.

Висококваліфікований спеціаліст, професіонал із великої літери, доброзичлива людина, яка вміє притягувати до себе людей, відданий своїй справі, з високою вимогливістю, він зміг згуртувати навколо себе молодь, що за першим покликом попрямувала з ним у нову еру життя. І це майбутнє - база кафедри, яка з власною участю кожного співробітника була реконструйована в приміщенні гуртожитків. Із перших днів роботи почали функціонувати зуботехнічна лабора-

Від 15 січня 1991 року почалася діяльність кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології та матеріалознавства, провідною метою якої були, є і будуть навчання та виховання студентської молоді, майбутніх кваліфікованих лікарів-стоматологів.

У цьому році вона святкує визначну дату, яку можна порівняти з віком людини, - 20-річний ювілей кафедри, де протягом усього цього часу панує атмосфера дружби, доброти, радості, взаємоповаги. Осередок, у якому працюють спеціалісти, що повертають людям посмішки, здоров'я, вкладають свої сили та душу щоб зробити людей красивими і щасливими. Це колектив, який продовжує добрі традиції української школи стоматологів-ортопедів, виконуючи значний обсяг науково-дослідних робіт у галузі стоматології, веде лікувальну та педагогічну роботу.

торія для виготовлення косметичних конструкцій зубних протезів, яка має найсучасніше обладнання виробництва відомих світових фірм; лабораторія прецизійного литва; 2 лекційні аудиторії; 7 навчальних зуботехнічних лабораторій: знімного, незнімного, бюгельного, щелепно-лицевого протезування, ортодонтичних конструкцій. А в них - спеціальне сучасне обладнання та інструментарій. Є поліуральні, гіпсувальні та інші допоміжні приміщення, 6 клінічних залів, обладнаних вітчизняними стоматологічними установками "Сатва-компакт", 2 навчальні кімнати, операційний блок, кабінет терапевтичної стоматології, рентген- та фізіотерапевтичний кабінети, комп'ютерний клас. П'ять зуботехнічних лабораторій забезпечують лікувальну роботу. Створені добрі умови для викладачів - вони мають 5 кабінетів доцентів і 5 асистентських.

На цій базі проводилися і проводяться дослідження з ініціативної теми "Особливості третинної профілактики захворювань зубощелепної системи із застосуванням нових клініко-патогенетичних підходів та технологій".

До 10-річчя кафедри (2001 рік) творчий працелюбний колектив склався остаточно. Адреса кафедри відома по всій Україні. З переїздом на нову базу за адресою вул. Навроцького, 7 - 9 розпочалася нова сторінка в історії кафедри. У часі це збіглося зі скрутним становищем економіки держави, і відкриття нових навчальних площ було знаком відродження.

Період 1998-2004 рр. став найяскравішим у історії кафедри. Це пов'язано з тим, що до основного колективу приєдналися жінки лікарі-ортодонтки (доц. Голловко Н.В., асистенти Галич Л.Б., Куліш Н.В.), і кафедра змінила назву на більшу за розміром та значимістю - кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології та ортодонції. Це був час, коли в кафедральних клінічних залах та лабораторіях вирувало життя, коли повною ходю йшла навчальна, наукова робота, коли співробітники кафедри не тільки працювали, а й відпочивали разом. Спільна праця та відпочинок згуртували колектив, усі готувалися до вирішення

нових, ще складніших завдань. До того ж кафедра стала випускною. Оскільки на базі кафедри навчалися студенти II, III, IV і V курсів, відповідно збільшилося педагогічне навантаження та поширилися зв'язки з іншими профільними кафедрами - не тільки академічними, а й з інших навчальних закладів України.

На базі кафедри поспіль 5 років проводився Всеукраїнський конкурс професійної майстерності за спеціальністю «Стоматологія ортопедична». Вагомий внесок у розвиток матеріально-технічної бази навчального процесу зробили доценти кафедри Кіндій Д.Д., Рамусь М.О., Оджубейська О.Д., Хребор М.В., зубні техніки Колісник Л.Н., Медяник З.С., Бут В.М., Федоша О.І., Кравченко І.В., Подарець Л.М.

Щоб розв'язати проблему забезпечення стоматологічних установ кваліфікованими зубними техніками, в 1995 р. на базі кафедри зусиллями ректора академії, проф. Скрипнікова М.С. і завідувача кафедри Короля М.Д. за ліцензією Міністерства освіти України було відкрито зуботехнічне відділення, яке з 2004 р. ввійшло до складу медичного коледжу академії.

Підготовку майбутніх зубних техніків зі спеціальних дисциплін проводять досвідчені фахівці кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології, які за ці роки створили належну матеріальну і навчально-методичну базу та підготували серію навчальних посібників для студентів зуботехнічних відділень.

За час свого існування відділення підготувало 440 молодших спеціалістів із кваліфікацією зубного техника, 109 із них продовжили навчання на стоматологічному факультеті академії, 9 випускників працюють викладачами і зубними техніками на кафедрі пропедевтики ортопедичної стоматології та зуботехнічному відділенні.

З 2005 р. з ініціативи завідувача відділення доц. Кіндій Д.Д. та за підтримки ректорату академії і Міністерства охорони здоров'я України було проведено чотири Всеукраїнські конкурси студентської фахової майстерності зі спеціальності 5.110109 „Стоматологія ортопедична“. У них брали участь представники

15 зуботехнічних відділень медичних навчальних закладів України I-IV рівнів акредитації, призери однієї з номінацій згідно з умовами конкурсу зараховувалися на стоматологічні факультети медичних ВНЗ України без вступних іспитів.

До свого 20-річчя кафедра підійшла, маючи за плечима безцінний творчий кадровий капітал. Наявні всі складові успіху: кадри, досвід, матеріальна база, можливість та перспективи.

Але невблаганний час плине швидко, змінюються вимоги до викладання предметів, підвищуються рейтинги інших ВНЗ України, тому адміністрація академії прийняла рішення про реорганізацію кафедри. І з 2005 року з болем у душі і серці колектив ортопедів працює окремо від ортодонтів. Кафедра переживає новий етап у своїй історії, повертаючись до початкового свого статусу як кафедри пропедевтики ортопедичної стома-

дології.

Завідувача кафедри професора Короля М.Д. і професора Силенка Ю.І. ми вже можемо назвати ветеранами кафедри, хоча за віком та за станом душі ці люди не асоціюються з таким визначенням. Вони заохочують молодь до наукової діяльності. Кафедра бере участь та організовує наукові семінари, конференції та виставки, і кожна ідея знаходить свій шлях реалізації.

За 20 років на кафедрі захищені 7 докторських і 29 кандидатських дисертацій, підготовлені 24 аспіранти, 9 магістрів та 32 клінічні ординатори. Лише під керівництвом завідувача кафедри, д.мед.наук, професора Короля М.Д. захищені 20 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук.

Під керівництвом д.мед.наук, професора Силенка Ю.І. захищені 8 дисертацій на здобуття наукового ступеня кан-

кафедри професійно відбулися і продовжують її традиції.

Необхідність бути конкурентоспроможними в підготовці іноземних студентів спонукає співробітників кафедри до постійного підвищення свого професійного рівня, зокрема викладання предметів англійською мовою. Цю нелегку роботу виконують доцент кафедри Хребор М.В., асистент Гасюк П.А.

Останні роки - не найкращий час у розвитку матеріально-технічної бази кафедри. Економічна криза наклала свій відбиток на стан оснащення лабораторних кімнат і кількість технічних матеріалів. Але незважаючи на скрутне матеріальне становище, ентузіасти своєї справи - викладачі та зубні техніки постійно підтримують лабораторну базу, що дозволяє студентам опанувати мануальними навичками зуботехнічної роботи.

тології. Але це не означає, що втрачаються зв'язки з ортодонтами. Створена кафедра ортодонції та післядипломної освіти лікарів-ортодонтів, що продовжувала розділяти не тільки територію кафедри, а й проблеми та радощі друзів.

На початку третього тисячоліття колектив кафедри вбачає своє головне завдання в підготовці кваліфікованих спеціалістів. Цій ідеї ми всі служимо, як і раніше. Кафедра передусім має бути для студентів, і цьому принципу підпорядкована вся робота. Навчальна робота стала головною, і це саме та основа, яка формує "життєвий штафт" кафедри. Окрім традиційної підготовки лікарів-стоматологів, кафедра стала базою для підготовки лікарів-інтернів, клінічних ординаторів-іноземців, аспірантів очної та заочної форм навчання. Така система дозволяє повною мірою реалізувати індивідуальний підхід до кожного, хто навчається.

Тому з ранку до вечора коридори кафедри заповнені молодими людьми, які прагнуть знань. Це особливий спосіб життя та стиль спілкування. Кафедра стала тим місцем, де молодь намагається реалізувати свої задуми, знайти близьких духом, отримати підтримку та

дидата медичних наук. Проф. Силенко Ю.І. був консультантом трьох дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук: Ступницький Р.М. (2009 р.); Король Д.М. (2009 р.); Новіков В.М. (2010 р.).

Десять років видається український рецензований науково-практичний журнал "Український стоматологічний альманах", ліцензований ВАК України, де публікуються матеріали дисертаційних робіт науковців.

Вагомий внесок кафедри у винахідницьку роботу академії та стоматології в цілому - 53 патенти, 2 раціоналізаторських пропозицій, опубліковано 7 монографій та понад 2100 наукових статей.

Усі 20 років кафедра виховувала висококваліфіковані наукові кадри. Натепер підготовлені 7 докторів наук, 28 кандидатів наук, 15 аспірантів, 2 магістри та 5 клінічних ординаторів, деякі залишилися працювати у стінах рідної кафедри, інші працюють у навчальних закладах України або втілюють наукові доробки кафедри в практику охорони здоров'я. Деякі перебували на кафедрі лише короткий проміжок часу, виконуючи дисертаційні роботи, і невблаганний час змін розсіяв їх по світу, але найголовніше те, що учні

До свого ювілею кафедра підійшла з багатим багажем традицій, знань, успіхів, що накопичені та зберігаються співробітниками, які готові до нових, не менш значущих відкриттів та досягнень у технологіях використання нових стоматологічних матеріалів.

Попереду ще дуже багато справ. Постійно зростають вимоги часу до викладання дисципліни, збільшується кількість студентів. Необхідно постійно вдосконалювати навчальні плани та програми, оновлювати лекційні курси і цикли лабораторних робіт, готувати нові завдання. Перехід академії до підготовки студентів за Болонською системою навчання змушує розробляти нові методи викладання предмета, і незмінно цю проблему як завжди розв'язує навчально-методичний "мозок кафедри" - завідувач навчальної частини Коробейніков А.С.

Працюючи на науковій та педагогічній ниві, колектив кафедри в наш нелегкий час віддає свої сили і знання почесній справі охорони здоров'я населення України та вважає цю роботу першочерговим завданням.

Дякуємо всім, хто був поряд із нашою кафедрою ці швидкоплинні 20 років!

КУБОК ПЕРСИДСКОГО ЗАЛИВА

турнир по мини-футболу студентов-иностранцев

Завхватывающее зрелище представляли собой эти спортивные соревнования. Впервые в нашем городе на закрытое футбольное поле вышло столько футбольных команд, среди которых пять – представители Исламской Республики Иран, четыре команды украинских студентов, по одной команде студентов из Камеруна, Сирии, Марокко, и по две из Ирака и Судана. Впервые в Полтаве, куда с каждым годом приезжают учиться все больше иностранных студентов, для укрепления дружественных связей, пропаганды здорового образа жизни, популяризации командных спортивных игр и в частности футбола, состоялся международный турнир на приз Консула Исламской Республики Иран в Украине Эзати Азар Махмуда и ректора ВГУЗУ «УМСА», заслуженного врача Украины, профессора Ждана Вячеслава Николаевича.

Руководили и организовывали его деканат факультета подготовки иностранных студентов нашей академии (декан – профессор Ишейкин К.Е.) и кафедра физического воспитания (заведующий – профессор Рымарь Н.П.) при поддержке проректора по научно-педагогической работе и международным связям проф. Скрипникова А.Н., проректора по научно-педагогической работе и гуманитарному образованию доц. Ставицкой Н.П., отдела культурно-образовательной деятельности (заведующая Сидоренко Л.В.).

Турнир проходил 19-20 февраля на базе спортивного комплекса Полтавского государственного педагогического университета им. В.Г.Королен-

ко. Посмотреть на игру своих студентов пришли ректор ВГУЗУ «УМСА» проф. Ждан В.Н., председатель Совета ректоров высших учебных заведений Полтавщины ректор Полтавского национального технического университета им. Ю.Кондратюка профессор В.А.Онищенко, первый проректор Полтавского государственного педагогического университета им.В.Г.Короленко Б.З.Год, начальник управления семьи, молодежи и спорта Полтавского городского Совета И.М.Кислов.

Открыл турнир заведующий кафедрой физического воспитания ВГУЗУ «УМСА» профессор Н.П.Рымарь, и под звуки популярного футбольного марша участницы ансамбля барабанщиц нашей академии заводят коман-

ды. С приветственной речью к присутствующим обращается ректор ВГУЗУ «УМСА» профессор В.Н.Ждан. Он подчеркивает, что физическое воспитание и подготовка студентов всегда занимали важное место наряду с овладением профессией во всех без исключения вузах Полтавщины. Так на базе академии работает большое количество спортивных секций и кружков. Значительно способствует повышению уровня физической подготовки студентов открытие спортивного ком-

плекса на базе студенческого общежития №4. Позитивно и то, что студенты-иностранцы также проявляют значительную активность в развитии своих физических способностей и принимают участие во внутривузовских соревнованиях разного уровня и профиля.

В нынешнем турнире обращает на себя внимание количество команд из Исламской республики Иран, участие которых координируется ее консульством, которое на протяжении 15 лет работает на территории Украины.

С его участием не раз проводились мероприятия, способствующее укреплению дружественных международных отношений между студентами разных вузов Украины. И тому подтверждение нынешний футбольный турнир, который координирует уполномоченный консул Республики Иран Эзати Азар Махмуд и представитель иранских студентов Хматнетжат Али.

С пожеланиями новых спортивных побед участникам соревнований выступил начальник управления семьи, молодежи и спорта Полтавского городского Совета народных депутатов И.М.Кислов. Он высказал уверенность в том, что такие спортивные турниры станут регулярными и предложил сделать их Кубок переходящим.

16 команд, сформированных по национальному признаку, принимали участие в играх, это те, кто победил в отборных соревнованиях своих вузов. Игры проходили в два тайма по 20 минут с перерывом в 5 минут. При условии ничьей назначалась серия пенальти по 3 с каждой стороны. Судейство проводили судья международной категории С.Н.Новик и В.Д.Гогоць из ПГПУ им. В.Г.Короленко. Определить победителей было не так просто, ведь в конечном итоге побеждала дружба. За призовые места команды были награждены почетными Кубками, медалями и дипломами. Почетными кубками и денежными премиями были отмечены лучший игрок – Таджелдин Ахмед Суда, студент 6 курса медицинского факультета и лучший вратарь – Мирзапур Абузар, клинический ординатор стоматологического факультета.

Из общего количества участников футбольного турнира 150 человек почти 100 – студенты нашей академии. Чествование победителей и самых активных спортсменов состоится и на Вечере спортивной славы академии с участием гостей из посольства Ирана, который планируется провести в начале марта. Первый опыт удался, и хочется верить, что подобного рода турниры станут традиционными.

(Публикация подготовлена с участием деканата факультета подготовки иностранных студентов).

СТОМАТОЛОГІЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СТОРІНКА ІСТОРІЇ

В деканаті одонтологічного факультету. 1926 р.

Проблема підготовки зубних лікарів в колишній Росії і на Україні зокрема особливо загострилась у XIX столітті. Незважаючи на значну поширеність серед населення (до 80%) захворювань зубів і тканин пародонта, зуболікарська допомога хворим не надавалась через відсутність кадрів, бо їх не готували ні в Росії (до 1881 р.), ні в Україні (до 1990). Зуболікарська допомога в ряду медичних наук займала дуже низьку ступінь і вважалась якимось малоістотним додатком медицини. У той же час видатні хірурги XIX (М.І.Пірогов, М.В.Скліфосовський) і XX ст. (М.Б.Фабрикант), аналізуючи свій багатогранний і багаторічний досвід, звернули увагу на те, що у значної кількості поранених і оперованих хворих, у яких в ротовій порожнині виявлялися «гнилі» зуби і патологія пародонта, спостерігався розвиток ускладнень загального характеру, а у пацієнтів із щелепно-лицевими травмами, крім того, виникали різні психічні розлади.

Аналіз і узагальнення результатів спостережень – власних і своїх колег – дозволили М.В.Скліфосовському у виступі на VI з'їзді природознавців і лікарів обґрунтувати пропозицію про необхідність підготовки зубних лікарів з вищою медичною освітою на медичних факультетах університетів. Це дало поштовх до введення приват-доцентури на кафедрах хірургічних хвороб медичних факультетів Пе-

тербурзького і Московського університетів та Військово-медичної академії.

Тільки після першої світової війни у зв'язку із значним збільшенням кількості поранених і хворих, зокрема і з ураженнями органів порожнини рота і щелепно-лицевої ділянки, вирішення питання про підготовку лікарських кадрів стоматологів, здатних надавати кваліфіковану, і особливо спеціалізовану допомогу, почало набувати реальних рис.

Вимальовувалося два підходи до розв'язання цієї проблеми. Представники російських зуболікарських кіл (П.Г.Даціс, О.К.Лімберг та ін.) пропонували зуболікарську освіту передати медичним факультетам. Малось на увазі, що частина лікарів загального профілю, прослухавши курс лекцій з одонтології і ознайомившись з методами надання невідкладної допомоги стоматологічним хворим, при-

бажанні присвятити себе стоматології зможуть пройти 8-річну спеціалізацію з основних розділів стоматології: терапевтичної, хірургічної та ортопедичної. Це потребувало б 7-річного терміну навчання, що було досить обтяжливо в ті роки як для слухачів, так і для держави та й навряд чи знайшлася б достатня кількість бажаючих перекваліфікуватися із лікарської справи на стоматологію.

У харківських і київських медичних і зуболікарських колах тих років виносилася думка про те, що кваліфіковану і спеціалізовану стоматологічну допомогу населенню України, 60-90% якого страждають на патологію органів і тканин порожнини рота, зможуть надати тільки лікарі, які обрали професію стоматолога з самого початку, з перших кроків навчання на стоматологічних факультетах медичних інститутів або у медичних стоматологічних інститутах, де термін навчання може обмежуватися чотирма роками.

Після розробки навчального плану, програм і їх обґрунтування з медичної та економічної точки зору, обговорення і схвалення на засіданні медичної і зуболікарської громадськості м.Харкова ці матеріали були представлені на розгляд в Укрголовпрофос. 30 вересня 1921 року його колеґія розглянула ці матеріали і прийняла рекомен-

дації про створення одонтологічного факультету Харківської медичної академії та проведення відповідних організаційних заходів, а також про набір студентів та науково-педагогічних кадрів.

8 листопада 1921 року на засіданні малої колеґії Укрголовпрофосу було прийнято рішення про перетворення Харківської медичної академії у медичний інститут із двома факультетами: медичним та одонтологічним.

Цим історичним рішенням було закладено фундамент вищої стоматологічної освіти в Україні, а стоматологія визнана невід'ємною галуззю клінічної медицини.

Здійснилась мрія видатних вітчизняних хірургів М.І.Пірогова, М.В.Скліфосовського, М.Б.Фабриканта та інших, а також ентузіастів зуболікарської справи Ю.М.Гофунга, П.Т.Дауге, О.О.Лімберга, О.І.Євдокімова та інших про визнання одонтології рівноправним розділом вищої медичної освіти та галуззю клінічної медицини.

Права одонтологічного факультету успадкував із 1931 р. Харківський стоматологічний інститут, а з 1994-го Українська медична стоматологічна академія.

**(За матеріалами книги
«Українська медична стоматологічна академія.
1921–2001 рр.)**

Президія II Українського стоматологічного з'їзду. м. Харків. 27–31.08.1936 р.

**«Трибуна лікаря» № 2-3 (170-171), березень 2011 р.
Редактор Т. ПЕТРОВА**

Засновники: Українська медична стоматологічна академія,
Полтавське обласне управління охорони здоров'я.
Реєстраційне свідоцтво, № 142. Виходить щомісяця.
Наша адреса: 314024, м. Полтава, вул. Шевченка, 23, тел.: 2-57-46

Оригінал-макет виготовлено за допомогою комп'ютерно-видавничої системи

Верстка – **Лідії Пашенко**, комп'ютерний набір – **Тетяни Гуржій**,
фото – **Євгена ГАРМАША**.

Підписано до друку 28.02.2011 р. Тираж 200 прим. Зам. № 33.
Віддруковано в редакційно-видавничому відділі УМСА